

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
La Hotărârea Guvernului privind aprobarea ”Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022 - 2030)”

<p><i>Secțiunea 1</i> <i>Titlul prezentului act normativ</i></p> <p>HOTĂRÂRE A GUVERNULUI privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030)</p>	
<p><i>Secțiunea a 2-a</i> <i>Motivul emiterii actului normativ</i></p>	
<p>1. Descrierea situației actuale</p>	<p>În contextul politicilor energetice ale Uniunii Europene (UE) care vizează asigurarea unor aprovizionări cu energie sigure, accesibile și durabile pentru cetățenii europeni, pachetul „Energie curată pentru toți europenii”, propus de Comisia Europeană (CE) în anul 2016, are drept obiectiv intensificarea procesului privind eliminarea subvențiilor ineficiente pentru combustibilii fosili. Pentru a sprijini acest obiectiv, precum și diversificarea economică și tranziția tehnologică în regiunile miniere de cărbune, la sfârșitul anului 2017 CE a propus o serie de măsuri pentru „facilitarea tranziției către o energie curată”, scop în care a fost înființată „Platforma regiunilor carbonifere aflate în tranziție”. România a aderat la această platformă în prima parte a anului 2018, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene fiind nominalizat coordonator național pentru implementarea Inițiativei Regiunilor Carbonifere în România.</p> <p>În 2019 CE a continuat demersurile în sprijinul tranziției de la cărbune, astfel că a fost prezentat Pactul Ecologic European (European Green Deal) având ca obiectiv o Europă neutră climatic până în 2050. În acest context a fost introdus Mecanismul de Tranziție Justă (Just Transition Mechanism) pentru a ajuta regiunile carbonifere în efortul de tranziție spre o economie cu emisii reduse de carbon, a crea locuri de muncă verzi, a realiza investiții în transport public durabil și în energie regenerabilă, pentru a îmbunătăți conectivitatea digitală.</p> <p>România beneficiază de un mix energetic echilibrat și diversificat, care include și cărbune. În vreme ce resursele de gaz natural acoperă peste 65% din necesarul intern, cărbunele e supus presiunilor aferente costului emisiilor de carbon, deși acesta continuă să aibă aport la stabilitatea sistemului energetic național. Sectorul energetic este o prioritate a politicii economice și de securitate națională a României, contribuind la dezvoltarea țării și având un impact semnificativ pentru calitatea vieții, nivelul de competitivitate economică și calitatea mediului înconjurător.</p>

	<p>În România principala regiune minieră este situată în Valea Jiului, județul Hunedoara, economia acestei zone fiind mono-industrială bazată pe extracția cărbunelui, fapt ce creează un mare dezavantaj pentru locuitorii săi.</p> <p>Scăderea nivelului de utilizare a cărbunelui a condus la închiderea de mine în mai multe regiuni din Europa, decizia de renunțare la cărbune fiind asumată de guvernele țărilor respective. Astfel de acțiuni de închidere de mine au avut loc și în Valea Jiului, ultimele 4 mine operaționale urmând să fie închise.</p> <p>Închiderea minelor și planurile de restructurare au dus la dezechilibre sociale, dislocarea tinerilor și adulților, la o rată ridicată a șomajului, creșterea gradului de sărăcie, excluziune socială și implicit creșterea dependenței populației de serviciile sociale.</p> <p>Investițiile în educație sunt scăzute în regiune, multe școli nu sunt dotate corespunzător, profesorii nu au beneficiat de posibilități de calificare pentru a se specializa în acordarea îndrumării profesionale necesare tinerilor aflați în căutarea unui drum în viață, iar abandonul școlar timpuriu și lipsa unui mecanism coerent de formare profesională accentuează situația problematică a sistemului.</p> <p>Sistemul de sănătate din Valea Jiului se confruntă cu multe provocări, infrastructura depășită, combinată cu lipsa medicilor și a asistenților medicali, conducând la servicii medicale de calitate slabă și, implicit, la un nivel de sănătate al populației sub standardele UE.</p> <p>Prin reducerea activității miniere din Valea Jiului se urmărește reducerea poluării în special la nivelul aerului și al apei, protecția mediului fiind un aspect foarte important avut în vedere în industria minieră.</p> <p>Problemele din Valea Jiului sunt profunde și severe, fiind necesară adoptarea de măsuri într-o abordare strategică integrată.</p>
<p>1¹ În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora.</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Prin prezentul act normativ se supune aprobării <i>Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030)</i>.</p> <p>Strategia abordează teritoriul aferent Văii Jiului, microregiune din județul Hunedoara definită geografic prin acoperirea teritorială a următoarelor 6 unități administrativ-teritoriale: orașul Uricani, municipiul Lupeni, municipiul Vulcan, orașul Aninoasa, municipiul</p>

	<p>Petroșani, orașul Petrila. Oficial, microregiunea nu are zone rurale, acestea fiind încorporate în municipii sau orașe.</p> <p>Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030) vizează reconfigurarea socio-economică a zonei, are o abordare holistică, iar acțiunile aferente abordează problemele zonei într-un mod coerent. Aceasta își propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Crearea unui climat socio-profesional dinamic și performant pentru optimizarea standardelor de viață și asigurarea în mod responsabil a tranziției Văii Jiului spre economia verde. ○ Crearea unui mediu economic diversificat, axat pe consolidarea creșterii și competitivității întreprinderilor mici și mijlocii cu activități și produse cu valoare adăugată mare, susținut de inițiative în favoarea inovației și a antreprenoriatului local; ○ Dezvoltarea coerentă și durabilă a turismului, culturii, activităților sportive și de agrement și a industriilor creative din Valea Jiului, prin stimularea producătorilor și creatorilor locali, punerea în valoare a patrimoniului natural, cultural, industrial și social al zonei și conectarea cu regiunile învecinate; ○ Dezvoltarea durabilă a mobilității urbane multi-modale, într-un mod unitar, facilitând accesibilitatea în toate zonele microregiunii prin consolidarea conectivității între orașele/ municipiile componente și zonele imediat învecinate care ar deschide Valea Jiului către noi oportunități pentru toate industriile.
3. Alte informații	<p>Regiunea Valea Jiului este una dintre cele mai cunoscute regiuni carbonifere monoindustriale din România. În 2018 România a decis să se alăture ”Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție” lansată de către Comisia Europeană în 2017, cu regiunea pilot Valea Jiului.</p> <p>Pentru pregătirea Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a derulat un proiect finanțat prin Programul Suport pentru Reforme Structurale (SRSP) al Comisiei Europene (actualul Instrument de Sprijin Tehnic). În cadrul acestui proiect au fost elaborate toate documentele care au stat la baza strategiei: analiza diagnostic, strategia de implicare a părților interesate, prima versiune a strategiei, precum și un plan de acțiuni pentru implementarea acesteia. De asemenea, în cadrul proiectului a fost realizată procedura de evaluare strategică de mediu, fiind elaborate raportul de mediu și studiul de evaluare adecvată aferente.</p> <p>În cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene a fost înființat un grup de experți în vederea sprijinirii implementării Inițiativei Valea Jiului. La 4 octombrie 2018 a fost aprobat de către Guvern un Memorandum cu tema: <i>Aprobarea planului de măsuri pentru implementarea inițiativei privind regiunile carbonifere în tranziție pentru Valea Jiului</i>. Toate acțiunile aferente acestui plan de măsuri au fost realizate.</p> <p>Totodată, a fost înființat un Grup de Lucru Tehnic - format din experți din cadrul ministerelor care au atribuții în implementarea acestei inițiative, precum și un Comitet Director, cu rol decizional, format din</p>

	<p>reprezentanți, la nivel de secretar de stat, din partea fiecărui minister care avea reprezentanți desemnați în Grupul de Lucru Tehnic.</p> <p>Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030) se circumscrie obiectivelor Politicii de Coeziune a Uniunii Europene aferente exercițiului de planificare bugetară 2021-2027, respectiv celor 5 obiective de politică:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale; 2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile; 3. O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității; 4. O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale; 5. O Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale. <p>Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030) reprezintă documentul strategic ce marchează oportunitatea unei transformări semnificative în dinamica de ansamblu a acestei zone afectate de dificultăți, prin implementarea de acțiuni de impact pe palierele social, economic și de mediu, ce vor permite revitalizarea și dezvoltarea microregiunii în domenii importante vieții de zi cu zi a comunităților locale prin valorificarea avantajelor antropice și naturale ale Văii Jiului și cu susținerea financiară facilitată prin: programele operaționale aferente actualului exercițiu financiar, Planului Național de Redresare și Reziliență, Mecanismului pentru o Tranziție Justă și alte programe și mecanisme europene de finanțare.</p>
<p><i>Secțiunea a 3-a</i> <i>Impactul socio-economic al prezentului act normativ</i></p>	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Se estimează un impact pozitiv prin susținerea și promovarea activităților alternative mineritului, prin sprijinirea operatorilor economici locali în diversificarea ofertelor de bunuri și servicii, prin crearea unui mediu stabil și predictibil, prin promovarea spiritului antreprenorial și încurajarea inițiativelor antreprenoriale, prin crearea unui ecosistem favorabil investițiilor și, implicit, prin creșterea atractivității localităților pentru investitori și crearea de locuri de muncă.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.

2/2 Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Se estimează un impact pozitiv prin crearea unui mediu economic diversificat, axat pe consolidarea creșterii și competitivității întreprinderilor mici și mijlocii cu activități și produse cu valoare adăugată mare.						
3. Impactul social	Se estimează un impact pozitiv, având în vedere că prin intervențiile propuse se va asigura accesul la obținerea unor locuri de muncă sigure, durabile, la facilități educaționale pentru a dobândi cunoștințe și aptitudini ce susțin participarea activă la viața socială și economică a zonei. Educația pe termen lung va fi susținută și abandonul școlar va scădea. Populația Văii Jiului va beneficia de servicii medicale la standarde calitative înalte care vor asigura o viață mai lungă și un trai sănătos. Vor fi create condiții mai bune pentru integrarea comunităților marginalizate, grupurilor vulnerabile și pentru dezvoltarea sistemului de servicii sociale. Locuitorii Văii Jiului vor putea promova tradițiile locale prin crearea unui brand local, iar identitatea locală va reflecta valorile și aspirațiile tuturor confesiunilor care trăiesc în zonă, fiind consolidate relațiile la nivel de comunitate și participarea activă la viața socială.						
4. Impactul asupra mediului	În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările ulterioare, Strategia a parcurs procedura de evaluare de mediu și a fost emis Avizul de mediu nr. 66 din 14.12.2021						
5. Alte informații	Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)							
- mii lei -							
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 4 ani	
1	2	3	4	5	6	7	
	2022	-	-	-	-		
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Nu este cazul.						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:	Nu este cazul.						

a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Se încadrează în prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.
7. Alte informații	Atingerea țintelor din strategie va fi realizată prin intermediul unei abordări integrate care vizează fonduri europene (Politica de Coeziune, Planul Național de Redresare și Reziliență, Mecanismul pentru o Tranziție Justă și alte programe și mecanisme europene de finanțare), bugetul de stat, precum și prin intermediul instrumentelor financiare, cu încadrare în prevederile legislației privind finanțele publice, datoria publică și strategia fiscal-bugetară. Fiecare instituție responsabilă cu implementarea unor anumite măsuri va identifica sursele optime de finanțare și va asigura prevederea în bugetele anuale a sumelor necesare. Implementarea măsurilor propuse se va realiza cu încadrarea în bugetele aprobate ale ordonatorilor principali de credite implicați în implementarea strategiei.
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare</i>	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ; b) acte normative ce urmează a fi	Strategiile teritoriale și sectoriale ce vizează această regiune, programele de finanțare și documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism din regiunea Valea Jiului se vor elabora și implementa în corelare cu prevederile Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030). Strategia de dezvoltare socioeconomică a

elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Bazinului carbonifer al Văii Jiului a vizat intervenții pentru perioada 2002-2010.
1. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	<p>La 13 noiembrie 2018, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a lansat o primă consultare publică pentru crearea cadrului partenerial cu societatea civilă și identificarea unor soluții de revigorare a Văii Jiului. Consultarea publică a fost mediatizată prin publicarea anunțului pe site-ul instituției, prin transmiterea detaliilor necesare cu privire la demararea acestei consultări și indicarea pașilor de urmat pentru transmiterea eventualelor propuneri de către cei interesați, atât către autorități publice locale (primăriile din Valea Jiului), cât și către alte instituții de drept public sau privat, cum ar fi: Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, Coaliția pentru Dezvoltarea României, ș.a.</p> <p>Ulterior, au fost organizate mai multe sesiuni de consultare publică, atât în cadrul procesului de elaborare a Strategiei și, respectiv, a Planului de acțiune, cât și în cadrul procedurii de evaluare strategică de mediu, derulat sub coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.</p> <p>De asemenea, au fost organizate mai multe întâlniri cu reprezentanți ai organizațiilor sindicale de ramură, ai mediului universitar și ai cercetării, ai organizațiilor nonguvernamentale care activează în domeniul protecției mediului, asistenței sociale, dezvoltării urbane durabile și</p>

	antreprenoriatului.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Consultările publice au fost realizate în baza măsurii ”Realizarea unei consultări publice pentru crearea cadrului partenerial cu societatea civilă și identificarea unor soluții de revigorare a Văii Jiului”, prevăzută în Memorandumul pentru ”Aprobarea Planului de măsuri pentru implementarea inițiativei privind regiunile carbonifere în tranziție pentru Valea Jiului”, aprobat în ședința de Guvern din 4 octombrie 2018.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	<p>Autoritățile administrației publice locale au fost implicate, încă de la începutul procesului de consultare, în elaborarea Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022-2030).</p> <p>În perioada 13 noiembrie 2018 - 3 decembrie 2018, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a lansat consultarea publică pentru crearea cadrului partenerial cu societatea civilă și identificarea unor soluții de revigorare a Văii Jiului. Consultarea publică a fost mediatizată atât prin publicarea anunțului pe site-ul instituției, informarea membrilor Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat, cât și prin transmiterea detaliilor necesare cu privire la demararea acestei consultări și indicarea pașilor de urmat pentru transmiterea eventualelor propuneri de către cei interesați atât către autorități publice locale, cât și către structuri asociative precum Asociația Comunelor din România, Asociația Orașelor din România, ș.a.</p> <p>De asemenea, în afara consultărilor publice care au fost derulate în perioada 2020-2021 sub coordonarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, reprezentanții autorităților publice din Valea Jiului au fost implicați în toate cele 9 ateliere de lucru organizate în plan local, pe fiecare domeniu de interes pentru dezvoltarea Văii Jiului.</p> <p>Totodată, cele 6 unități administrative din Valea Jiului vor face parte din sistemul de guvernanță care va asigura implementarea instrumentului teritorial integrat, în baza Strategiei și a Planului de acțiune, în Valea Jiului.</p> <p>Autoritățile administrației publice locale au fost consultate cu privire la proiectul de act normativ, prin transmiterea acestuia, în forma înaintată pe circuitul interministerial de avizare.</p>

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ este supus avizării Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de2022.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările ulterioare, Strategia a parcurs procedura de evaluare de mediu și a fost emis Avizul de mediu nr. 66 din 14.12.2021.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene este autoritatea națională responsabilă cu coordonarea și monitorizarea procesului de implementare a Strategiei, împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Regiunea Vest, Asociația pentru Dezvoltare Teritorială Integrată Valea Jiului și cu autoritățile locale din Valea Jiului.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate mai sus, a fost promovat prezentul proiect de **Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului (2022 - 2030)**, care în forma prezentată, a fost avizat de Consiliul Legislativ, precum și de către ministerele interesate și pe care îl supunem adoptării.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Dan VÎLCEANU

Avizăm:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

VICEPRIM-MINISTRU

Hunor KELEMEN

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CÂCIU

**MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR**

Barna TÁNCZOS

MINISTRUL ENERGIEI

Virgil-Daniel POPESCU

MINISTRUL CULTURII

Lucian ROMAȘCANU

**MINISTRUL ANTREPRENORIALITĂȚII
ȘI TURISMULUI**

Constantin-Daniel CADARIU

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL ECONOMIEI

Florin Marian SPĂTARU

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Sorin-Mihai CÎMPEANU

**MINISTRUL MUNCII ȘI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE**

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL SPORTULUI

Carol-Eduard NOVÁK

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian Cătălin PREDOIU